

Toelichting agendering

Raadsinformatiebrief (RIB D21014566) versterking voorveld subsidies algemene voorzieningen 2022

Door: Marieke van Noort, Progressief Woerden

Mede namens: Wout den Boer, Sterk Woerden
Daphne van der Wind, CU/SGP

Om de toelichting van de agendering te kunnen onderbouwen, moeten er verbanden gelegd worden tussen informatie die op verschillende plekken te vinden zijn in de RIB, in de subsidieregeling en zijn vele bijlagen en de in 2019 vastgestelde Maatschappelijke Agenda. Voor de leesbaarheid zijn aan deze toelichting de passages als bijlagen toegevoegd waar naar wordt verwezen.

Toegevoegde kaders

Er worden kaders toegevoegd aan de verstrekking van subsidies. In de RIB wordt er gesproken over “accenten”, maar in werkelijkheid zijn het kaders van het inhoudelijk beleid. Want deze prioriteiten wegen in de beoordeling (beoordelingsmatrix, zie bijlage 5) van de subsidies even zwaar als de resultaten in de Maatschappelijke Agenda (MAG, zie bijlage 2). Die resultaten zijn de uitwerking van de kaders die zijn vastgesteld door de raad.

In de MAG heeft de raad enerzijds overkoepelende beleidsprioriteiten vastgesteld, en anderzijds de meer inhoudelijke thema’s (overzicht in bijlage 3). Deze RIB gaat over de invulling van één van de overkoepelende beleidsprioriteiten: het versterken van het voorliggend veld. In de uitwerking van deze beleidsprioriteit (bijlage 4) staat 7 (!) maal beschreven dat we subsidies gaan verstrekken op basis van de thema’s van de MAG. Er staat niet in dat er tussentijds even zwaar wegende prioriteiten worden toegevoegd.

- Waarom kiest de wethouder ervoor om nieuwe beleidskaders toe te passen bij de subsidieverstrekking in aanvulling op - en met een even zware weging als - de beleidskaders die zijn vastgesteld in de MAG?
- Op basis van welke analyse zijn de toegevoegde kaders (de zogenoemde accenten) bepaald?

Participatieproces

De spelers in het voorliggend veld zijn niet in de volle breedte betrokken geweest bij de beslissing om kaders toe te voegen. En ook niet in de afweging welke zwaarte deze nieuwe kaders mee zouden gaan krijgen in de beoordeling van de subsidieverstrekingen.

Hoewel de RIB anders doet geloven, zijn de spelers in het voorliggend veld ook niet in de volle breedte betrokken geweest bij de inhoud van de prioriteiten. Dus niet bij de keuze welke thema’s komende jaren extra aandacht krijgen.

- Hoe zag de participatie eruit van de spelers in het voorliggend veld bij de beslissing om tot prioriteiten te komen en welke weging ze zouden krijgen?
- Hoe zag de participatie eruit van de spelers in het voorliggend veld bij het bepalen van de inhoud van de prioriteiten?

- Kan de raad inzicht krijgen in zowel de spelers die zijn geconsulteerd als de inhoud van hun inbreng?

Effect op de praktijk door het toevoegen van kaders

De spelers in het voorliggend veld zijn na het vaststellen van de MAG samen met de gemeente aan de slag gegaan met de uitwerking van de inhoudelijke thema's (zoals beschreven in de MAG van p20-p40). Dat hebben zij gedaan in werkgroepen. Onze fractie denkt dat het stellen van nieuwe beleidsprioriteiten via de nieuwe kaders, op z'n minst vertroebeling van de focus tot gevolg heeft, maar wellicht ook leidt tot spanning tussen organisaties en/of de gemeente.

- Hoe hebben de spelers in het voorliggend veld gereageerd op het tussentijds wijzigen van de spelregels t.a.v. het subsidieproces?
- Is er sprake van bovengenoemde vertroebeling en/of spanning tussen organisaties en/of de gemeente?

Inhoud nieuwe kaders

In de RIB wordt de inhoud van die nieuwe kaders beschreven in de bijlagen (Zie bijlage 1). Het gaat om de uitwerking van de prioriteiten:

1. Gezonde leefstijl & mentale weerbaarheid
2. Jongeren
3. Versterken financiële fitheid
4. Sociaal netwerk in de buurt
5. Digitalisering
6. Deskundigheidsbevordering vrijwilligers
7. Vindbaarheid van het ondersteuningsaanbod

Vragen daarbij:

- Jongeren wordt als aparte prioriteit benoemd. Maar er is óók een resultaatgebied in de MAG met als titel: Groei, Ontwikkeling en Leren. Een organisatie die zich richt op jongeren krijgt dus in de beoordelingsmatrix (bijlage 5) veel meer punten dan een organisatie die zich op een andere doelgroep richt. Is dit een bewuste keuze? En met welke argumentatie?
- Komt hierbij het principe dat al onze inwoners, ongeacht hun leeftijd, aanspraak kunnen maken op passende ondersteuning (in dit geval vanuit het voorliggend veld) indirect in gevaar?

Het onderwerp digitalisering hebben wij, in contacten met het voorliggend veld, nooit als hoogste prioriteit gehoord. Wel als één van de onderwerpen waar men mee bezig is, maar wij horen grotere vraagstukken, de onderwerpen die in de MAG expliciet benoemd zijn, zoals de bij amendement aangenomen beleidsprioriteiten 'tegengaan polarisatie' en 'bestrijden eenzaamheid'.

- Op welke manier, vanuit welke inbreng, is het onderwerp digitalisering op deze lijst van prioriteiten terecht gekomen?
- Waarom zien we het bij amendement aangenomen onderwerp tegengaan polarisatie niet, en bestrijden eenzaamheid slechts beperkt, terug in de resultaatgebieden die onder de MAG thema's zijn uitgewerkt in de subsidieregeling? En ook niet in de nieuwe prioriteiten?

Rol van de raad

In bovenstaande is tussen de regels te lezen dat we kritisch zijn over de manier waarop de raad in positie is gebracht: informatie heeft ontvangen, zijn kaderstellende rol heeft kunnen uitvoeren en wat er met de door de raad gestelde kaders is gedaan in de verdere uitwerking.

- Waarom heeft de wethouder ervoor gekozen om deze nieuwe kaders niet aan de raad voor te leggen?
- Waarom wordt de belangrijkste beslissing die in de RIB verteld wordt, slechts toegelicht in de bijlagen?
- Waarom wordt het gewicht van de nieuwe kaders in het understatement 'accenten' verpakt, en de zwaarte van de weging pas in bijlage 5?
- Waarom is de raad niet meegenomen in de wens van het college om wijzigingen in de beleidsprioriteit 'versterken voorliggend veld' in te voeren?
- Wat heeft de wethouder gedaan met de amendementen zoals aangenomen bij de besluitvorming van de MAG op 9 mei 2019: 'tegengaan polarisatie' en 'eenzaamheid'?
- Waarom is het onderdeel 'tegengaan polarisatie' geen onderdeel van de beoordeling van subsidies?
- Hoe kijkt de wethouder zelf aan tegen de manier waarop hij in deze zijn verhouding met de raad invult?

Bijlage 1: Accenten in de subsidieregeling

1. **Gezonde leefstijl & mentale weerbaarheid**

De maatschappelijke organisaties zien meer spanningen in gezinnen tussen ouders onderling, met en bij kinderen. En ook meer eenzaamheid en depressie bij alle leeftijdsgroepen. Ook zien zij dat inwoners minder sporten en minder gezond eten doordat de sportverenigingen en sportscholen gesloten zijn en inwoners meer thuis zijn. Specifiek geldt dit voor inwoners met een kwetsbare lichamelijke en/of psychische gezondheid. Het versterken van een gezonde leefstijl en mentale weerbaarheid van kinderen, volwassenen en ouderen zorgt voor een toename van het welbevinden van inwoners.
2. **Jongeren**

Jongeren tussen de 12 en 27 jaar zijn ook hard geraakt in een periode waar er sowieso al veel verandert door wisseling van school, werk/ bijbaan en de persoonlijke ontwikkeling. Er worden effecten verwacht op hun schoolprestaties, ontwikkeling van vriendschappen en sociale verbanden, doorstroom naar zelfstandigheid en mentale gezondheid. Activering van deze groep zal hen helpen in ontwikkelen van hun persoonlijkheid, talenten en vriendschappen.
3. **Versterken financiële fitheid**

Hoewel de economische en financiële gevolgen van de coronacrisis nog niet in volle omvang geduid kan worden, weten we al wel dat de groep inwoners die financieel kwetsbaar is, groter is geworden en groter wordt. Het ondersteunen van ZZP-ers, werkende armen, en specifieke doelgroepen als statushouders vraagt aandacht. Door al in een vroeg stadium deze inwoners ook vanuit maatschappelijke organisaties te gaan ondersteunen en te werken aan financiële fitheid kunnen grotere problemen mogelijk worden voorkomen.
4. **Sociaal netwerk in de buurt**

Het eigen lokale netwerk is heel belangrijk gebleken voor inwoners: boodschappen halen, een praatje maken op straat, wandelen met een buur, of spelen met de kinderen op het buurtplein. Het eigen informeel netwerk is laagdrempelig en letterlijk dichtbij. Door in de hulp en ondersteuning nog bewuster gebruik te maken van netwerk dat inwoners al hebben in hun familie, school, bekenden of buurt wordt de zelfredzaamheid van de inwoner verhoogd.
5. **Digitalisering**

Aanbod van ondersteuning en ontmoeting vindt steeds meer online plaats, denk aan bijvoorbeeld opvoedcursussen en videovergaderingen. Dit geldt ook voor het opzoeken van informatie en communicatie met organisaties, zoals met een bank of school. We verwachten dat dit de komende jaren steeds belangrijker wordt. Dit biedt veel mogelijkheden om inwoners te betrekken. De afspraken zijn namelijk makkelijker flexibel in te plannen en er hoeft niet voor gereisd te worden. Maar er is ook een groep inwoners die hierin geholpen moet worden en een groep waarvan het niet realistisch is dat zij voldoende digitaal vaardig worden om hieraan deel te nemen. Door het ondersteunen in het ontwikkelen van digitale vaardigheden en het toegankelijk houden van offline aanbod blijft ondersteuning en ontmoeting voor iedereen te gebruiken.
6. **Deskundigheidsbevordering vrijwilligers**

Er komen steeds meer en andere ondersteuningsvragen bij inwoners (buren, bekenden en mantelzorgers) en vrijwilligersorganisaties (nulde lijn) terecht. Dit zorgt ervoor dat er meer vrijwilligers nodig zijn, maar ook dat deze vrijwilligers op de juiste manier zijn toegerust in het omgaan met zorgprofessionals en met de veranderde ondersteuningsvragen. Extra inzet op werving en toerusting van vrijwilligers draagt hieraan bij.

7. Vindbaarheid van het ondersteuningsaanbod

In gemeente Woerden is er een mooi en ruim aanbod aan maatschappelijke organisaties. Er ontstaan ook nieuwe initiatieven en samenwerkingen tussen bijvoorbeeld maatschappelijke organisaties en horeca. Er is een grote kracht en betrokkenheid. Niet voor alle inwoners is bekend welk aanbod er is. Door vergroting van de bekendheid en zichtbaarheid in de wijk en de leefomgeving van het ondersteuningsaanbod is het aanbod toegankelijk voor de inwoners.

Bijlage 2: Resultaten, hangend onder de thema's in de MAG

a. Thema Maatschappelijke ondersteuning en betrokkenheid en tegengaan eenzaamheid

Resultaten

- Inwoners ervaren eigen regie bij het zoeken naar een oplossing voor hun (zorg)vraag. Het percentage inwoners dat zegt dat er samen gezocht is naar oplossingen, stijgt.
- De score op de indicatoren zelfredzaamheid, participatie en eenzaamheid is in 2022 gelijk gebleven waardoor de sociale kracht van inwoners in 2022 niet is gedaald.
- Het percentage inwoners dat vrijwillige inzet levert blijft gelijk.
- In 7 wijken of buurten van Woerden zijn er centrale plaatsen voor, door en met inwoners, waar nodig gefaciliteerd en ondersteund door een (sociaal) professional. Op deze centrale plaatsen komen ontmoeting, welzijn, eenvoudige zorg, ondersteuning, talentontwikkeling, een leven lang leren en een zinvolle dagbesteding logisch samen.
- Eenzaamheid onder volwassenen en ouderen stijgt niet.

b. Thema Gezondheid en bewegen

Resultaten

- De ervaren gezondheid onder volwassenen en senioren in alle wijken en dorpen te verhogen tot het Woerdens gemiddelde.
- Het aantal inwoners dat voldoet aan de beweegrichtlijnen is gestegen tot minimaal het regionale gemiddelde.
- Het aantal volwassenen en senioren met overgewicht is niet toegenomen maar gelijk gebleven.
- Het aantal jongeren met overgewicht is gedaald.
- Het gebruik van genotmiddelen is niet vanzelfsprekend. In 2022 komen we tot:
 - Stabilisering van dagelijks roken onder jongeren.
 - Verlaging van gebruik (ooit alcohol gedronken) onder jongeren.
 - Stabiliseren van bingedinking.
 - Verlaging van alcoholafhankelijkheid onder volwassenen en senioren.
 - Verlaging van 'ooit softdrugs of harddrugs gebruikt' onder volwassenen.
 - Bij jeugd stabiliseren van 'ooit softdrugs of harddrugs gebruikt'.

c. Thema Groei, ontwikkeling en leren

Resultaten

- De bekendheid van preventieve voorzieningen stijgt.
- Het gebruik van preventieve voorzieningen gericht op ouders en jeugdigen neemt toe.
- Het bereik van de jeugdgezondheidszorg blijft bovengemiddeld goed.

d. Thema Werk en inkomen

Resultaten

- Inwoners met een uitkering waarvan FermWerk verwacht dat zij binnen twee jaar niet kunnen worden begeleid naar betaald werk, worden ondersteund ter bevordering van hun participatie.

- Er zijn voldoende instrumenten en plekken om inwoners te ondersteunen in hun participatie.
- Organisaties die inwoners ondersteunen hebben kennis en zijn toegerust om een juiste begeleidingsplek te bieden.
- Het aantal huishoudens met problematische schulden neemt af.
- Inwoners met problematische schulden worden op tijd gevonden.
- Inwoners en ketenpartners zijn bekend met de voorzieningen die er zijn om inwoners laagdrempelig te ondersteunen bij het voeren van een gezonde financiële huishouding.
- Er is actieve samenwerking op het gebied van vroegsignalering van armoede.
- Het gebruik van inkomensondersteunende regelingen door de doelgroep neemt toe.
- In 2020 zijn minimaal 30 jongeren in kwetsbare positie op een passende plek geplaatst waarin zij hun arbeidspositie versterken. Bij plaatsing op een baan of opleiding is 70% van de plaatsingen na 6 maanden nog actief.

e. Thema Wonen met zorg

Resultaten

- Inwoners die uitstromen uit maatschappelijke opvang en beschermd wonen, worden gehuisvest. We halen ten minste het contingent dat hier jaarlijks voor wordt vastgesteld.
- De benodigde ondersteuning en behandeling voor inwoners met psychische problematiek is beschikbaar als de door centralisatie / transitie centrumgemeente heeft plaatsgevonden.
- Woningen voor uitstroom uit beschermd wonen en maatschappelijke opvang en voor schrijnende situaties waar een andere woning een van de noodzakelijke oplossingen is.

Toewijzing via directe bemiddeling.

- Realiseren van plekken kamertrainingscentrum.
- We streven naar initiatieven voor geclusterd/gemixt wonen per jaar (mits behoefte en initiatiefnemers er zijn)
- Realiseren van plekken voor beschermd wonen
- Realiseren van extra crisisbedden voor acute opvang.
- Realiseren van extra maatschappelijke opvang

Bijlage 3: Overkoepelende beleidsprioriteiten



Bijlage 4: Uitwerking overkoepelende beleidsprioriteiten in de MAG:

Kaders beleidsprioriteit 3: versterken voorliggend veld

3.3. Kaders prioriteit 3. Versterking voorliggend veld

Dit project richt zich op het neerzetten van een verbeterd voorliggend aanbod. De gemeente gaat de komende jaren alle subsidies tegen het licht houden in relatie tot het leveren van een bijdrage aan de realisatie van de maatschappelijke opgaven. De gemeente streeft ernaar om de bestaande afspraken met organisaties te herijken en met organisaties subsidieafspraken te maken die aansluiten op het leveren van een bijdrage in het kader van de maatschappelijke opgaven.

Algemene uitgangspunten

De gemeente houdt de komende jaren alle subsidies tegen het licht in relatie tot het leveren van een bijdrage aan de realisatie van de maatschappelijke opgaven.

Daarbij wordt niet langer organisatiegericht maar inhoudsgericht gesubsidieerd: partijen worden gesubsidieerd voor de inhoudelijke bijdragen die geleverd worden aan realisatie van onze maatschappelijke opgaven.

Beleidskaders

- We zetten in op preventie en investeren daarom in onze voorliggende voorzieningen. Deze voorzieningen zijn waar mogelijk en nodig dichtbij de inwoner, laagdrempelig, vrij toegankelijk, sluiten aan op Woerden Wijzer en voorzien in de vragen en behoeften van de wijken en dorpen.
- Wij waarderen en ondersteunen de organisaties in het voorliggende veld en stimuleren actief vertrouwen en samenwerking tussen organisaties in het voorliggende veld onderling maar ook tussen informele organisaties en de 1^e en 2^e lijn.
- Na de subsidieherijking zetten wij waar mogelijk in op meerjarige afspraken met onze subsidiepartners.

Resultaten

- Uiterlijk op 1 januari 2021 moeten de prestatieafspraken en de dienstverlening van alle organisaties zijn omgevormd in relatie tot de bijdrage die de subsidies leveren aan realisatie van onze opgaven.
- De gemeente verstrekt alleen nog subsidies die een aantoonbare bijdrage leveren aan de realisatie van onze maatschappelijke opgaven.
- Voorliggende functies zijn geïntegreerd in de toegang tot het Sociaal Domein.
- Verschuiving middelen van maatwerk naar voorliggend leidt tot toename gebruik voorliggende voorzieningen t.o.v. de huidige situatie.

Wat gaan we doen?

We gaan op basis van onze maatschappelijke opgaven subsidie verstrekken. Daarvoor houden we alle



bestaande afspraken met organisaties die subsidie ontvangen vanuit het Sociaal Domein (programma 3) tegen het licht. Hieronder vallen alle subsidies in het voorliggende veld (NIO- organisaties, Welzijn Woerden, Kwadraad). Vanaf 2021 zal een nieuwe subsidieregeling van kracht zijn. Het is daarbij niet ons doel om minder te besteden aan subsidies, wel om het geld gerichter te besteden. Om deze verandering mogelijk te maken richten wij de subsidieverstrekking vanaf 2019 anders in.

2019

In de periode tot en met 2021 bouwen wij de subsidies gefaseerd af. In 2019 stellen we samen met de maatschappelijke partners een nieuw programma van eisen op gebaseerd op onze maatschappelijke opgaven. Voor 2019 wordt 90% van de subsidie structureel verleend en wordt 10% incidenteel verleend. In het jaar 2020 wordt de verhouding 80% structureel en 20% incidenteel.

2020

In 2020 doen wij op basis van het programma van eisen een uitvraag bij alle subsidiepartijen.

2021

Vanaf 2021 hebben wij nieuwe subsidieafspraken gemaakt met subsidieorganisaties gebaseerd op realisatie van onze maatschappelijke opgaven. Wij kiezen daarbij voor duurzame (meerjarige) afspraken en intensieve samenwerking.

Bijlage 5: beoordelingsmatrix

Bijlage 5. Inhoudelijke beoordelingsmatrix

Wanneer een aanvraag ontvankelijk is verklaard, dus geaccepteerd is voor de inhoudelijke behandeling, wordt deze beoordeeld. De beoordeling is gebaseerd op de verhouding tussen effect, subsidiebedrag en het bereik.

A	Effect	De beoogde bijdrage aan het maatschappelijk effect
B	Subsidiebedrag	Hoogte van de gevraagde subsidie
C	Bereik	Het aantal inwoners (gebruikers of deelnemers) dat aan het aanbod deelneemt

Onderstaande beoordelingsmatrix bepaalt het gemiddelde van het aantal punten dat voor A (Effect) behaald kan worden. Maximum cijfer voor het gemiddelde is een 10.

Score	Punten
niet /nee	0
onvoldoende/matig	4
Voldoende/gedeeltelijk van toepassing	6
Goed	8
Uitstekend/volledig van toepassing	10

Beoordelingsmatrix. Elk criterium krijgt een score mogelijk van 1 tot en met 10.
Effectiviteit (max 80 punten) a. <u>Het aanbod draagt bij aan een of meerdere maatschappelijke effecten uit de maatschappelijke agenda (telt 2 x mee)</u> b. <u>Het aanbod speelt in op actuele ontwikkelingen in het Sociaal Domein (bijlage A uit subsidieverordening) (telt 2 x mee)</u> c. Het aanbod heeft concrete en meetbare resultaten (tellen en vertellen). d. Er wordt effectief samengewerkt met partijen uit het veld (telt 2x mee) e. Het aanbod leidt tot duurzame resultaten (effectiviteit op de langere termijn)
Effect op maatwerkkosten (max 10 punten) g. Er is sprake van directe afname van gemeentelijke kosten (Pre als de organisatie dit aantoont met een business case)
Overige/pluspunten (max 10 punten) h. Extra meerwaarde ten opzichte van andere organisaties, zoals vernieuwend/ innovatief, maatschappelijk verantwoord ondernemen, inclusie, vrijwillige inzet, social return, meerdere doelgroepen, integraliteit, etc.